

Raadsinformatiebrief

Beëindiging Pilot Windwokkel

Zaaknummer	3395816
Verzenddatum	16-05-2024
Portefeuillehouder	R.Kieft

Doelenboom

Programma	7	Duurzaam, schoon en innovatief
Maatschappelijk doel	7.2	Een duurzame samenleving bevorderen
Beleidsdoel	7.2.1	Texelse energie uiterlijk 2030 duurzaam en zelfvoorzienend maken
Operationeel doel	7.2.1.2	Energietransitie subsidiëren, energiebesparing en schone energie stimuleren

Geachte leden van de raad,

Op 24 mei 2023 heeft uw Raad het toetsingskader 'Pilot Windwokkel' vastgesteld. Met deze Raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over de beëindiging van de pilot.

We doen dat in deze RIB wat uitvoeriger dan gebruikelijk. We zetten de hele procesgang op een rij en sluiten af met een evaluerende reflectie.

Initiële interesse deelname pilot

In de laatste [Raadsinformatiebrief Pilot Windwokkel \(28 november 2023\)](#) informeerden we u over de destijds opgestarte voorbereidingen voor de pilot. Uiteindelijk resulteerde dat het derde kwartaal van 2023 in:

- 152 aangemelde locaties;
- 7 type windwokkels, aangemeld door 5 leveranciers;
- daarnaast zijn nog eens 7 windwokkel leveranciers actief benaderd voor deelname.

Er is een externe projectleider aangesteld die de pilot coördineert met de betrokken partijen en de gestelde planningsmonitort. Ook is een afwegingsmatrix opgesteld voor de selectie van locaties en de benodigde gegevens bij de potentiële leveranciers zijn op uniforme wijze opgevraagd.

De vereiste Beleidsregels Windwokkel en de locatieovereenkomst voor afspraken tussen windwokkel leverancier en locatie eigenaar zijn conform planning opgeleverd in het vierde kwartaal van 2023.

Potentiële deelnemers

- Van de 152 aangemelde locaties is met behulp van de afwegingsmatrix een shortlist van ca 20 locaties gemaakt. Vervolgens is met de afdeling Beleid en Vergunningen in detail naar deze locaties gekeken voor geschiktheid van de Windwokkels welke aan het toetsingskader en de beleidsregels voldeden.
- Van de 14 windwokkels voldeden er uiteindelijk 3 windwokkels aan het toetsingskader en de Beleidsregels.
 - Deze drie windwokkel makers, met iedere een ander innovatief type windwokkel, hebben na overleg met een aantal locatie eigenaren overeenstemming bereikt. Zij hebben ook de locatie overeenkomst per locatie ondertekend waar de voorwaarden, afspraken en verantwoordelijkheden van de deelnemende partijen zijn omschreven.
 - Voor deze drie locaties en de drie windwokkels zijn er in december 2023 de benodigde omgevingsvergunningen aangevraagd.

- Voor 11 windwokkels welke zich hadden aangemeld of door de externe projectleider actief zijn benaderd gold dat zij niet konden deelnemen wegens onderstaande redenen:
 - Voor zeven al in de markt verkrijgbare windwokkels is door de leveranciers aangegeven dat deze alleen voor eigen rekening en risico door de gemeente of locatie aanbieder aangeschaft en geïnstalleerd dienen te worden voor commerciële bedragen, oplopend tot € 40.000.
 - Vijf van deze leveranciers reageerden niet op nadere vragen voor de benodigde technische/productie gegevens en/of gaven geen specificatie van bedragen.
 - Een windwokkel ontwikkelaar gaf, na aanlevering van gedetailleerde testgegevens aan dat er minimaal €95.000 benodigd was, plus eventuele extra onvoorziene projectkosten. voor deelname aan de Texelse windwokkel pilot.
 - Een commerciële bestaande windwokkel leverancier kon het product niet meer leveren.
 - Twee leveranciers hebben niet serieus gereageerd op actieve benadering voor deelname.

Beëindiging pilot, redenen afmeldingen

Helaas hebben twee van de drie overgebleven ontwikkelaars zich in februari 2024 definitief afgemeld voor verdere deelname aan de Texels windwokkel pilot. Deze partijen gaven uiteindelijk aan dat de uitdaging vanwege de operationele problemen en financiële risico's te groot is.

De derde (Texelse) deelnemer gaf in de eerste week van mei 2024 aan dat door onvoorziene externe oorzaken en de strikte pilot kaders er veel meer tijd nodig is om aan de pilot doelstellingen te kunnen voldoen. Het bedrijf heeft zich daarom afgemeld voor deelname aan de pilot, maar zou deze graag wel over enkele maanden op Texel willen testen in eigen beheer.

Voor de overige windwokkels gold dat zij vanwege uiteenlopende redenen niet konden of wilden deelnemen. Zoals eigen rekening en risico voor aanschaf en installatie met oplopende kosten, aarzeling vanwege de soms extreme windcondities op Texel, hoge investeringskosten en projectkosten waaronder verplichte onafhankelijke monitoring, of het niet reageren op benodigde technische gegevens voor de benodigde vergunning, of specificatie van bedragen.

Reflectie

Aanleiding voor de pilot was een aangehouden motie van D66 [Een windwokkel is geen windmolen, Vaart maken met kleine windoplossingen \(Raadscommissie 08-03-2023\)](#). Het college maakte een voorstel met randvoorwaarden en doelstellingen (zie onder) voor de pilot. Kort samengevat was de doelstelling inzicht te krijgen in de opbrengsten onder Texelse omstandigheden. Naar verwachting zou de vraag naar nut en toegevoegde waarde van windwokkels ook tijdens het Inwonersberaad aan de orde kunnen komen. Een pilot onder Texelse omstandigheden zou daar meer inzicht in kunnen geven.

Ondanks het feit dat in de communicatie nadrukkelijk was aangegeven dat de pilot alleen voor eigenaren van bedrijfslocaties mogelijk was, hebben ook 24 particulieren hun belangstelling kenbaar gemaakt. De behoefte aan kleinschalige opwekmogelijkheden in individuele situaties was daarmee bij 128 bedrijven en 24 particulieren aantoonbaar aanwezig, bijvoorbeeld als aanvulling op zonnepanelen. Gegeven de grote initiële belangstelling is het een teleurstellend resultaat dat er geen windwokkels binnen de gestelde kaders uitgetest kunnen worden.

Een te grote drempel voor producenten/ontwikkelaars is om voor eigen rekening en risico deel te nemen aan de Texelse Windwokkel pilot én daarbij ook te kunnen voldoen aan de (CE keur) eisen van verzekeraars, installatievoorschriften en de gestelde randvoorwaarden (* zie onderstaand) uit het [Raadsbesluit Pilot Windwokkel \(vastgesteld 21-06-2023\)](#).

De voorlopige conclusie is dat qua opbrengst en qua robuustheid m.b.t. de Texelse omstandigheden er geen uitspraak kan worden gedaan over de toegevoegde waarde van windwokkels in de energievoorziening voor Texel. Er kan daarom op de korte termijn, gezien de stand van de marktontwikkeling, niet gerekend kan worden met een grootschalige inzet op Texel.

Kansen voor Texelse innovatie ondersteunen

De pilot wordt hiermee beëindigd aangezien alle deelnemers zijn afgevallen of zich hebben teruggetrokken voor deelname aan de Pilot Windwokkel. Het is denkbaar dat de Texelse ontwikkelaar met een verder doorontwikkeld product zich opnieuw meldt. In het kader van de strategie om innovaties op Texel te ondersteunen, zal alsdan door het College worden bekeken of en op welke manier de gemeente aan de verdere ontwikkeling kan bijdragen.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

E. Wolfkamp

M. Pol

* Ter info: zoals opgenomen in [Raadsbesluit Pilot Windwokkels \(vastgesteld 21-06-2023\)](#) :
Randvoorwaarden

- • Eisen formuleren voor de ruimtelijke inpassing
- • Eisen formuleren voor hoogte en diameter
- • Geschikte windwokkel ontwikkelaars selecteren (liefst meerdere)
- • De windwokkel wordt zonder kosten door de leverancier ter beschikking gesteld
- • Een duur van de pilot van maximaal twee tot drie jaar
- • Bij het presenteren van de resultaten een duidelijke kosten/baten analyse te geven

Doelen van de pilot

- • Inzicht te krijgen in de opbrengsten op jaarbasis in de specifiek Texelse situatie (zout en wind)
- • Inzicht te krijgen hoe deze opwek kan worden gecombineerd met zonne-opwek
- • Inzicht te krijgen in storingen en slijtage gelet op de frequentie en kracht van de wind op Texel
- • Inzicht te krijgen in het geluidsvolume, trillingen en andere (brom) tonen
- • Inzicht te krijgen in alle meetgegevens doormiddel van monitoring door een externe partij